

NASZA

PRZESZŁOŚĆ

REDAKTOR

KS. ALFONS SCHLETZ

XXX KRAKÓW 1900

Okladkę projektowała
CZESŁAWA LEWANDOWSKA-GORGON

ÉTUDES SUR L'HISTOIRE DE L'ÉGLISE
ET DE LA CULTURE CATHOLIQUE
ET DE LA THÉOLOGIE

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Directeur: Albert de Sola
et de la culture catholique

XXX

1969

NOTRE PASSÉ

Etudes sur l'Histoire de l'Eglise
et de la Culture Catholique
en Pologne

Directeur: Alphonse Schletz

XXX

Cracovie 1969

NASZA PRZESZŁOŚĆ

Studia z dziejów Kościoła
i kultury katolickiej w Polsce

Redaktor: Ks. Alfons Schletz C. M.

XXX

Kraków 1969

Wydawnictwo
NASZA PRZESZŁOŚĆ
Kraków, ul. Stradom 4

1. Ks. Antoni Baraniak, Arcybiskup Poznański, Metropolita

SŁOWO WSTĘPNE

Mija tysiąc lat od historycznego momentu powstania w roku 968 Biskupstwa Poznańskiego. Z pomroki dziejów wydobyliśmy nasze początki hierarchiczne i wspominaliśmy ze czcią decyzje ówczesnego papieża Jana XIII, na mocy których powstało pierwsze biskupstwo na Ziemiach Polskich.

Przeżyliśmy wspaniałe uroczystości! Na Ostrowie Tumskim w Poznaniu zgromadziły się rzesze wiernych, by z udziałem całego Episkopatu Polski wyśpiewać dziękczynne „Te Deum” za tysiąc lat istnienia koleby hierarchii Kościoła katolickiego w Polsce. Prastara Katedra — jej Mieszkowe fundamenty i mury — na nowo się odezwały wymową wieków, świadcząc o głęboko zakorzenionym katolicyźmie na naszych ziemiach.

Wdzięczność dla Bożej Opatrzności budzi nowy zapal. Nurt dziękczynienia wypłynął z podziemi Kościoła Katedralnego w Poznaniu i ogarnął całą Archidiecezję, objętą wieńcem laurowym niezwyklego jubileuszu. Zewnętrzne uroczystości zrodziły wewnętrzne pragnienie duchowego odrodzenia i stałych skutków odnowy. Bogata treść Soboru Watykańskiego II ujęta w ramy Synodu Archidiecezji Poznańskiej wchodzi w nową błogosławioną rzeczywistość. Archidiecezja umocniona na duchu przez przeżycia jubileuszowe obiera właściwy szeroki gościniec swoich uświęconych tradycji prowadzący ku rzeczywistej odnowie. Obiera drogę pewną, wolną od eksperymentalnego nowinkarstwa i sensacyjnych nowości. Wsłuchuje się pilnie w głos Ojca świętego, w naukę i wyjaśnienia płynące od Stolicy Piotrowej, bo pomna jest na słowa świętego Ireneusza: „Z Kościołem Rzymskim — dla jego szczytnego prymatu — musi być w ścisłej zgodzie każdy inny Kościół — czyli wszyscy wierni — ze wszystkich stron świata”.

Jubeliuszowa odnowa ma się stać pełną realizacją słów świętego Pawła: „aby Chrystus zamieszkał przez wiarę w sercach waszych” i abyśmy byli „w miłości wkorzeni i ugruntowani” (Ef 3, 17).

Nie trzeba nam lepszych haseł i pełniejszych zachęt. Najgłębsza wiara i najszerzej pojęta miłość mają nas wznieść ku Bogu i uczynić z naszej Milenijnej Archidiecezji „królestwo świętości i łaski, królestwo sprawiedliwości i pokoju” (prefacja z święta Chrystusa Króla).

Jednakże Boże dzieło Odkupienia i Zbawienia dokonuje się i dopełnia w pokoleniach, odnawia się w ramach ludzkiej historii. Dlatego podporę dla naszych zamierzeń odnowy pragniemy czerpać z historii, która zdobyła sobie zaszczytne miano „nauczycielki życia”. Dlatego wdzięczny jestem Redakcji „Naszej Przeszłości” — szczególnie jej Redaktorowi Księdzu Alfonsowi Schletzowi — za podjęcie się przedstawienia początkowych dziejów Archidiecezji Poznańskiej w XXX tomie powszechnie cenionego periodyku historycznego.

Niechaj fragmenty historii świętego Kościoła Poznańskiego, ukazane w niniejszym tomie, przyczynią się do lepszego poznania roli, jaką pierwsze nasze biskupstwo odegrało w początkach chrześcijaństwa w Polsce, oraz do umocnienia wiary w Opatrzność Bożą, której błogostawionej opieki doznawało Biskupstwo Poznańskie od samego zarania swych tysiącletnich dziejów.

Poznań, dnia 27 października 1968 r.
w uroczystość Chrystusa Króla

† Antoni Baraniak
Arcybiskup Poznański
Metropolita